

KANTA-HÄMEEN MAAKUNTAKAAVAKATSAUS 2018

4.1.2018

Maakuntakaavoitus

- Maakuntakaava on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) mukainen pitkän aikavälin yleispiirteinen suunnitelma maakunnan yhdyskuntarakenteesta ja alueidenkäytöstä.
- Maakunnan liiton tulee huolehtia tarpeellisesta maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä. Kanta-Hämeessä maakuntakaavan laatimisesta huolehtii Hämeen liitto, joka on 11 kunnan omistama kuntayhtymä.

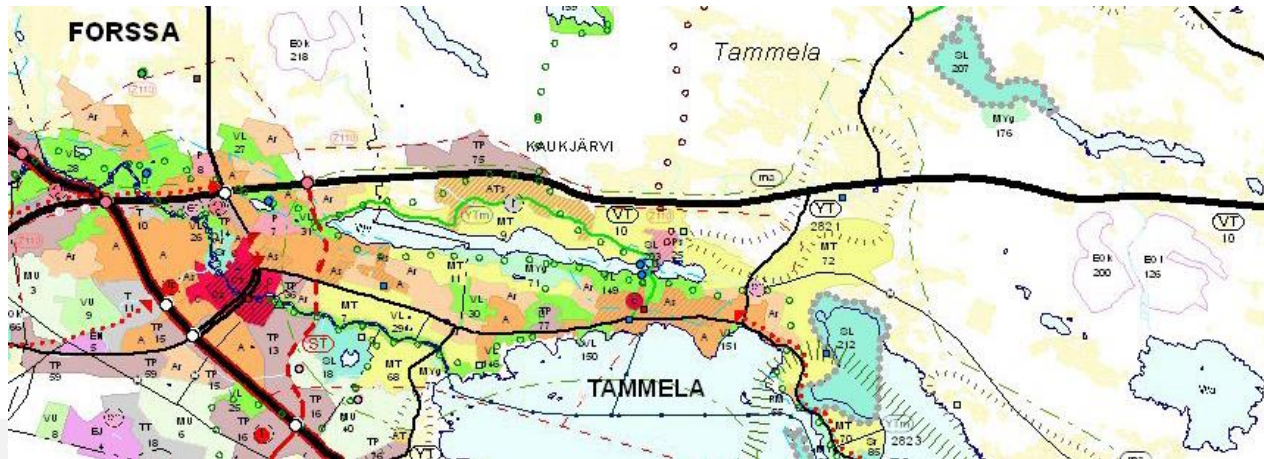
- Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen (MRL 25§).

Maakuntakaavoitus

- Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa kuntien yleis- ja asemakaavoja sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisien on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.
- Maakuntakaava sovittaa yhteen valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet seudullisten tavoitteiden kanssa.
- Maakuntakaava tehdään kokonaiskaavana kaikista aluesuunnittelun kysymyksistä yhtäaikaisesti tai vaihekaavana valittujen aiheiden tai alueiden osalta.
- Maakuntavaltuusto päättää maakuntakaavan laatimisesta, tarkistamisesta ja hyväksymisestä. Hyväksymispäätöksen alaiseen kaava-aineistoon kuuluvat kaavakartta sekä kaavamerkinnot ja -määräykset. Selostuksessa perustellaan ja esitellään kaavan ratkaisuja.
- Maankäyttö- ja rakennuslaki muuttui 1.2.2016 siten, että maakuntakaavoja ei enää tarvitse saattaa ympäristöministeriön vahvistettavaksi.
- Maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksestä voidaan hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudesta.

Kanta-Hämeen maakuntakaavat

- **Kanta-Hämeen maakuntakaava (2006):**
  - Kokonaiskaava, joka käsittää kaikki alueidenkäytön aiheet
  - Hyväksytty Hämeen liiton maakuntavaltuustossa 29.11.2004
  - Vahvistettu valtioneuvostossa 28.9.2006 (päätös YM5/5224/2006)
  - Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 28.12.2007 (olennainen muutos: poistettiin 44 kpl turpeenotto-alueita)
  - Kaava on lainvoimainen.

Kanta-Hämeen maakuntakaavat

- **Kanta-Hämeen 1. vaihemaakuntakaava (2015):**
  - Vaihekaava, joka täydentää voimassa olevaa kokonaismaakuntakaavaa.
  - Sisältää tarkistuksia ja täydennyksiä asumisen, elinkeinotoimintojen, liikennejärjestelmän ja teknisen huollon alueidenkäyttötarkistuksiin. Sisältää kaupallisten palvelujen kokonaisratkaisun, jossa määritellään enimmäismäärä keskeisille toimintojen alueille ja keskustojen ulkopuolisille vähittäiskaupan suuryksiköille.
  - Hyväksytty Hämeen liiton maakuntavaltuustossa 11.6.2012
  - Vahvistettu ympäristöministeriössä 2.4.2014
  - Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 10.11.2015: Seutukeskuksen palveluvyöhykkeiden (C-vkm) osalta ympäristöministeriön vahvistuspäätös kumottiin ja palautettiin siltä osin ympäristöministeriöön käsiteltäväksi.
  - Ympäristöministeriö vahvisti 18.12.2015 seutukeskuksen palveluvyöhykkeet (C-vkm).
  - Kaava on lainvoimainen

Kanta-Hämeen maakuntakaavat

- **Kanta-Hämeen 2. vaihemaakuntakaava (2016):**
  - Vaihekaava, jonka aiheina ovat luonnonvarat ja liikenne.
  - Kaavan tärkeimpänä sisältönä ovat turpeenoton, tuulivoiman ja pohjavesialueiden sijoittuminen, eräät yksittäiset liikenteen ratkaisut sekä muutamat täydentävät kalliokiviaineksen ottoon sekä ylijäämämaiden käsittelyyn ja loppusijoitukseen tarkoitetut aluevaraukset.
  - Hyväksytty Hämeen liiton maakuntavaltuustossa 1.6.2015.
  - Ympäristöministeriö vahvisti 2. vaihemaakuntakaavan maakuntavaltuuston hyväksymässä muodossa 24.5.2016.
  - Kaava on lainvoimainen

Kanta-Hämeen maakuntakaavat

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040

- Hämeen liiton maakuntavaltuusto on 23.11.2015 päättänyt käynnistää Kanta-Hämeen maakuntakaavojen uudistamisen.
- Kaavasta käytetään nimeä Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040.
- Maakuntakaava 2040 tulee korvaamaan Kanta-Hämeen kokonaismaakunta-kaavan (2006), Kanta-Hämeen 1. vaihemaakuntakaavan (2015) sekä Kanta-Hämeen 2. vaihemaakuntakaavan (2016).
- Maakuntakaavan 2040 osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 7.1. - 19.2.2016.
- Valmisteluaineisto ja kaavaluonnos olivat nähtävillä 6.2.-3.3.2017.
- Kaavaehdotuksen valmistelu 2017.
- Kaavan jatkokäsittelyn alustava aikataulu on seuraava:
  - Viranomaislausunnot kaavaehdotuksesta 2.3.2018 mennessä
  - Kaavaehdotus nähtävillä (30 pv), touko-kesäkuu 2018
  - Maakuntavaltuusto syksyllä 2018

Kanta-Hämeen maakuntakaavat ja kuntakaavoitus

Hämeen liiton ja kuntien yhteistyö aluesuunnittelun kysymyksissä on jatkuvaa ja molemminpuolista. Maakuntakaavan valmistelussa kuntien kaavatilanne ja keskeiset maankäytön kehittämisen kysymykset käydään kuntakohtaisesti ja yksityiskohtaisesti lävitse. Kaavojen toteutumista seurataan mm. lausuntojen yhteydessä. Vuosittain liitto antaa runsaat 100 maankäyttöön liittyvää lausuntoa.

Kuntien yleiskaavoitus on viime vuosina vilkastunut. Käytännössä kaikissa kunnissa on lähivuosina laadittu tai parhaillaan laaditaan yleiskaavoja. Pääosin ne ovat osayleiskaavoja, tiettyihin kunnan osa-alueisiin kohdistuvia. Koko kunnan yleiskaava on saanut lainvoiman Riihimäellä vuonna 2017. Hämeenlinnassa osayleiskaavatyö on valmisteilla kantakaupungin osalta.

Hämeen liitossa lausunnoilla olleiden / olevien osayleiskaavojen ja asemakaavojen perusteella voidaan arvioida kuntakaavoituksen kohdentuvan pääsääntöisesti maakuntakaavojen mukaisille alueille ja siten toteuttavan maakuntakaavoja.

Lisätietoa:

- Ajantasaiset tiedot vireillä olevasta maakuntakaavoituksesta ja suunnitelmista, niiden etenemisestä ja laadituista selvityksistä sekä voimassa olevista maakuntakaavoista ja muista suunnitelmista ovat luettavissa Hämeen liiton internetsivuilta osoitteesta:
<http://www.hameenliitto.fi/fi/aluesuunnittelu>

- Yhteystiedot:

Suunnittelujohtaja

Heikki Pusa

puh. 050 048 3642

heikki.pusa@hame.fi

Maakuntainsinööri

Paula Mustonen

puh. 050 375 3218

paula.mustonen@hame.fi

Maakunta-arkkitehti

Heimo Toiviainen

puh. 044 386 2662

heimo.toiviainen@hame.fi